

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 16/07/2008r.

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-580256-VII-712/08/JM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Sąd Najwyższy
Izba Karna

Plac Krasińskich 2/4/6
00-951 WARSZAWA

Wniosek

Rzecznika Praw Obywatelskich

Na podstawie art. 60 § 2 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 249, poz. 2052 z późn. zm.) w zw. z art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147)

wnoszę

o podjęcie uchwały wyjaśniającej występujące w orzecznictwie sądów powszechnych rozbieżności w wykładni przepisu art. 155 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.), zawierającej odpowiedź na pytanie:

Czy użyte w przepisie art. 155 kkw pojęcie „przerwa w wykonaniu kary pozbawienia wolności” powinno być interpretowane (w oparciu o wykładnię systemową i funkcjonalną) wyłącznie jako przerwa, o której mowa w art. 153 kkw, czy również (w oparciu o wykładnię językową) jako każda faktyczna przerwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności, wyjąwszy bezprawną?

Uzasadnienie

Wskazany problem prawny Rzecznik Praw Obywatelskich dostrzegł rozpoznając wnioski skazanych, którym sądy odmówiły udzielenia w oparciu o art. 155 kkw warunkowego przedterminowego zwolnienia uznając, że chociaż wykonywanie wymierzonych im kar faktycznie uległo przerwaniu, to nie stało się to w wyniku udzielenia im przerwy w odbywaniu kary, o której mowa w art. 153 kkw. Przypadki te dotyczyły skazanych, którzy odbyli określoną w art. 155 kkw minimalną część kary (co najmniej 6 miesięcy) przez zaliczenie okresu tymczasowego aresztowania. Wobec uchylecia środka zapobiegawczego skazani ci odzyskali czasowo wolność i po zapadnięciu prawomocnych wyroków skazujących korzystali przez okres co najmniej roku z odroczenia wykonania kary. Wobec wymierzenia im kar wyższych niż 2 lata pozbawienia wolności nie mogli ubiegać się o ich warunkowe zawieszenie w trybie art. 152 kkw.

Analiza orzecznictwa sądów powszechnych, dotyczącego przedstawionego problemu, wskazuje na istnienie w nim rozbieżności wynikających z odmiennej wykładni art. 155 kkw. I tak:

Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 14 marca 2006 r. (II AKzw 1139/06, KZS 2007/7-8/133) uznał, że „pod pojęciem „przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności” należy rozumieć każdy czasowy pobyt skazanego na wolności, o ile nie jest on efektem jego bezprawnych działań, z których skazany nie mógłby wyciągnąć korzystnych dla siebie konsekwencji. Istotne znaczenie ma bowiem fakt, iż z chwilą uprawomocnienia się wyroku skazującego okres tymczasowego aresztowania zaliczony na poczet wymierzonej kary pozbawienia wolności de facto jest tożsamy z okresem kary już odbytej i nie ma większego znaczenia, iż w znaczeniu art. 11 § 1 i 4 kkw skazany do wykonania kary jeszcze nie przystąpił”;

Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 10 czerwca 2005 r. (II AKzw 363/05, KZS 2005/6/53) uznał, że „warunkiem przedterminowego zwolnienia z reszty kary w trybie art. 155 kkw jest korzystanie z przerwy w karze udzielonej w oparciu o przepisy kkw albo zawieszenia postępowania wykonawczego, a nie z odroczenia wykonania tej kary”;

Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 6 lipca 2004 r. (II AKzw 370/04, KZS 2004/7-8/63) uznał, że „do okresu rocznej przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności z art. 155 § 1 kkw zalicza się okres faktycznego niewykonywania kary z różnych powodów, wyjąwszy bezprawne.

Taki okres niewykonywania kary stwarza - z uwzględnieniem innych przesłanek, w tym odbycia odpowiedniej części kary - prognozę, że skazany będzie w przyszłości przestrzegał prawa, chociaż reszta kary nie zostanie wykonana";

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2001 r. (II AKz 204/01, OSA 2001/7-8/48) uznał, że „pojęcie „przerwa w wykonywaniu kary pozbawienia wolności” (art. 155 § 1 kkw) oznacza przerwę w rozumieniu art. 153 kkw i - co nie mniej istotne - udzieloną w trybie tego właśnie przepisu. Przepis art. 155 kkw, jest wśród przepisów dotyczących warunkowego zwolnienia, normą o charakterze szczególnym i jako taki nie może podlegać interpretacji rozszerzającej”;

- Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 kwietnia 2000 r. (I KZP 8/00, OSNKW 2000/5-6/43) stwierdził, że „skazany wobec którego z powodu choroby psychicznej lub innej przewlekłej, ciężkiej choroby zawieszono postępowanie wykonawcze na podstawie art. 15 § 2 kkw, po rozpoczęciu odbywania przez niego kary pozbawienia wolności orzeczonej w wysokości nie przekraczającej 3 lat i odbyciu co najmniej 6 miesięcy tej kary, może skorzystać z warunkowego zwolnienia z reszty kary, w oparciu o przepis art. 155 § 1 kkw, również wtedy, gdy w wyniku zawieszenia postępowania wykonawczego co najmniej przez rok kara ta w stosunku do skazanego nie była wykonywana. Oznacza to, że w zakres pojęcia przerwy „w wykonywaniu” (odbywaniu) kary pozbawienia wolności, której czas trwania określa art. 155 § 1 kkw, wchodzi nie tylko przerwa - w rozumieniu art. 153 kkw, ale również okres, w którym skazany nie odbywał kary z powodu zawieszenia postępowania wykonawczego”.

Wskazane różnice występujące w orzecznictwie sądów, wynikające z niejednolitej wykładni art. 155 § 1 kkw powodują, że skazani znajdujący się w takiej samej sytuacji procesowej mają różne uprawnienia, co nie tylko nie jest merytorycznie uzasadnione, ale jest też niesprawiedliwe.

W przekonaniu Rzecznika Praw Obywatelskich słusznym byłoby uznanie, że przepis art. 155 § 1 kkw może być stosowany wobec każdego skazanego, który spełnia określone w nim warunki, niezależnie od tego, czy korzystał on z przerwy, o której mowa w art. 153 kkw, czy też wykonywanie wobec niego kary zostało przerwane z innego powodu, jeżeli nie był on bezprawny.

W związku z powyższym na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich wnoszę o podjęcie przez Sąd Najwyższy uchwały mającej na celu wyjaśnienie postawionego na wstępie zagadnienia prawnego.

/-/ Janusz Kochanowski